

23.5.2018

Valtionhallinnon kehittämisosasto
Ala-Peijari Jenni**Avoimen hallinnon III toimintasuunnitelman toimeenpanohankkeen hankeryhmän viidennen kokouksen pöytäkirja**

Aika 18.4.2018 klo 9.00-11.00.

Paikka Säätytalo, Snellmaninkatu 9-11.

Osallistujat

- (x) Katju Holkeri, finanssineuvos, VM Puheenjohtaja
- (x) Johanna Nurmi, neuvotteleva virkamies, VM
- () Ari Holopainen, finanssineuvos VM
- (x) Pauliina Pussinen, erityisasiantuntija VM
- (x) Markku Mölläri, neuvotteleva virkamies, VM
- (x) Päivi Kurikka, erityisasiantuntija, Suomen Kuntaliitto
- (x) Niklas Wilhelmsson, neuvotteleva virkamies, oikeusministeriö
- (x) Merja Niemelä, kuntalaisvaikuttamisen koordinaattori, Oulun kaupunki
 - Varajäsen Pasi Laukka, yhteisötoiminnan päällikkö, Oulun kaupunki
- (x) Sari Aalto-Matturi, toiminnanjohtaja, Suomen mielenterveysseura ry, Kansalaisyhteiskuntapolitiikan neuvottelukunnan KANE:n jäsen
 - Varajäsen Kristiina Kumpula, SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry valtuuston puheenjohtaja, Kansalaisyhteiskuntapolitiikan neuvottelukunnan KANE:n puheenjohtaja
- () Petri Rinne, puheenjohtaja, Suomen kylätoiminta ry
 - Varajäsen Tuomas Perheentupa, kehittämisjohtaja, Suomen kylätoiminta ry
- () Tiina Toivonen, lainsäädäntöasioiden päällikkö, Suomen yrittäjät
- () Abdirahim Hussein, puheenjohtaja, Moniheli ry
 - Varajäsen Riitta Salin, toiminnanjohtaja, Moniheli ry
- (x) Virpi Dufva, toiminnanjohtaja, Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto ry (Valli ry) - Varajäsen Marja Vuorinen, järjestösuunnittelija, Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto ry (Valli ry)
- (x) Liisa Partio, johtava asiantuntija, Mannerheimin lastensuojeluliitto?
- (x) Hanna Wass, akatemitutkija, Helsingin yliopisto
- () Jyrki Räikkä, toimittaja, Helsingin seudun journalistit, Helsingin sanomat?
- (x) Liisa Tiainen, vastaava asiantuntija, Vanhustyön keskusliitto
 - Teija Mankkinen, kehittämisjohtaja, Vanhustyön keskusliitto
- (x) Jenni Ala-Peijari, assistentti, VM sihteeri

Asialista

Kokous alkoi kello 9.00

1. Avoimen hallinnon viikot – lyhyt palautekeskustelu sekä luottamus –ja maahanmuuttotyöpajoista ja niiden työn jatkosta. (Liite 1.)

Maahanmuuttotyöpaja järjestettiin avoimen hallinnon viikkojen ensimmäisenä tilaisuutena. Maahanmuuttotyöpajasta muodostui erittäin keskusteleva työpaja. Sovittiin, että lisäisimme yhteistyötä jo olemassa olevien toimijoiden kanssa. Olisi hyvä kerätä yhteen hyviä osallistumisen käytänteitä. Kotouttamistyöstä koulutetaan paljon, mutta osallisuuteen liittyvissä kysymyksissä voisimme tehdä ainakin vaikuttamisen tiekarttaa sekä miettiä jo olemassa olevia osallistumisen muotoja sekä sitä, että vastaavatko ne osallistumisen tarpeita. Jo olemassa olevaa työtä tehdään ainakin Etnisten suhteiden neuvottelukunta ETNO:ssa, valtioneuvoston demokraatiopoliittisesta toimintaohjelmassa sekä TEM:illä on hanke maahanmuuttajien osallistumiseen liittyen.

Avoimen hallinnon viikkojen isoin tapahtuma oli avoimen hallinnon treffit. Avoimen hallinnon treffeillä käytiin innokasta keskustelua. Mietinnässä on, katsotaanko hyödylliseksi järjestää treffien tyyppistä tapahtumaa tulevina vuosina.

Luottamustyöpajan idea tuli Hanna Wassilta ja hän myös juonsi tilaisuuden. Työpaja on yksi tulevista luottamusteemaisista yhteistyötapahtumista. Luottamus tulee olemaan myös yksi Suomen EU-puheenjohtajuuskauden teemoista jäsenmaiden keskinäisessä EUPAN-verkostossa, joka keskittyy hallinto- ja henkilöstöpolitiikan kehittämiseen. Kokouksessa toivottiin dokumenttia Suomen EU-puheenjohtajuuskauden luottamusteemasta, jotta aiheeseen voisi viitata. Tässä vaiheessa on olemassa muistio, luottamus tulevan pj-kauden teemana edellä mainitussa verkostossa.

Avoimen hallinnon viikot lisäsivät ainakin avoimen hallinnon näkyvyyttä sosiaalisessa mediassa. Twiittauksien määrä avoimesta hallinnosta kasvoi eksponentiaalisesti.

2. Avoimen hallinnon II toimintasuunnitelman (2015-17) virallinen OGP-arviointi ja analyysia jatkoon. (Liite 2.)

OGP teettää aina kustakin avoimen hallinnon toimintasuunnitelmasta ulkopuolisen arvioinnin. Loppuarvioinnissa 2015-17 painotettiin väliarviointia, jolloin oli vielä mahdollisuus vaikuttaa ennen loppuarviointia. Tänä vuonna raportin arvioitsija on vaihtunut. Seuraavassa kokouksessa voisi miettiä, miltä väliraportointi näyttää. Tulisi katsoa miltä itsearviointiraportin ensimmäinen raakaversio näyttää ja keskustella hankeryhmän näkemyksistä ja arvioista. Lopullinen luonnos käsiteltäisiin hankeryhmän syksyn kokouksessa. Pää tavoite raportoinnissa OGP:lle on raportoinnin lisäksi hyödyttää kansallista työtä.

3. Kuntaliiton osallisuuspelin esittely – Päivi Kurikka

Päivi Kurikka esitteli Kuntaliiton juuri ilmestyneen osallisuuspelin. Kuntaliiton peli on ensisijaisesti tarkoitettu kunnan/maakunnan henkilökuntaan kuuluville ja luottamushenkilöille. Osallisuuspelit tarjoavat rungon ja raamit keskustelulle osallisuuden mahdollisuuksista ja toteuttamisesta. Pelin aikana pelaajat oppivat osallisuuden eri menetelmistä sekä siitä, mitä nykyisin tehdään hyvin ja missä toimintaa voisi vielä kehittää. Pelin tarkoituksena on yhteisesti tehdä suunnitelma siitä, minkälaisia osallisuusmenetelmiä, kenen kanssa ja millä aikataululla niitä toteutetaan valitussa kehityskohteessa. Peli auttaa kartoittamaan yhdessä osallistamisen mahdollisuuksia sekä niitä kohteita, joita tulisi organisaatiossa vielä kehittää. Peli on myös loistava evaluointiväline ja pelissä tehtyihin suunnitelmiin voidaan palata myöhemmin.

Osallisuuspelein voi ladata Kuntaliiton sivuilta seuraavasta osoitteesta: <https://www.kuntaliitto.fi/asiantuntija-palvelut/demokratia-ja-hallinto/demokratia-ja-osallisuus/kuntalaisten-osallistuminen/osallisuuspeleli>

Mietinnässä on myös valtionhallinnolle tarkoitettu avoimen hallinnon peli. Avoimen hallinnon pelin suunnitteluun on tarkoitus osallistaa kaikki pelin kehittämisestä kiinnostuneet.

4. Avoimen hallinnon koulutuspaketti. (Liite 3.)

Tukipakettia olisi tarkoitus täydentää koulutuspaketin suuntaan, joka olisi vapaasti kaikkien hyödynnettävissä. Koulutusmateriaalit tulisivat kaikkien käyttöön avoimen hallinnon verkkosivuille. Myös e-oppivaan voitaisiin työstää materiaalia tarvittaessa. Tällöin tukipaketteja tilanneet tahot voisivat käyttää koulutusmateriaaleja tukipaketin ohella. Tukipaketin osista: avoimen hallinnon perusta, selkeys, viestintä, osallisuus, tiedon avaaminen, arviointi, avoin hallinto ja johtaminen, vaikuttamisen kartta ja esimerkiksi osallisuuspelit. Esimerkiksi maakuntapaketeille voisi olla tilausta avoimuuden näkökulmasta.

5. OECD-työ nuorten osallisuus ja OECD:n indikaattorityö. (Liite 4.)

OECD-työ nuorten osallisuudesta on koko julkisen sektorin läpileikkaava teema. On tärkeää edistää koko hallinnon läpi, miten saadaan yhteen sovitettua muiden strategioiden kanssa. OECD:n tuloksien mukaan 17 jäsenmaassa nuoret luottavat vähemmän julkiseen hallintoon kuin heidän vanhempansa. Myös kasvava eriytyminen on asia, joka nuorten osallisuudessa täytyy huomioida. Nuorten osallistamisessa puhutaan paljon digitaalisuudesta, mutta olisiko muita tärkeitä keinoja osallistaa, kuten esimerkiksi nuorten kasvokkain kohtaaminen. Kasvokkain kohtaaminen voi olla nuorille jopa arvokkaampaa. Digitaalisten kanavien ongelmana on, että on olemassa paljon kanavia, mutta ne eivät kuitenkaan tavoita kaikkia kohderyhmään kuuluvia henkilöitä.

6. Seuranta, loppuvuoden ohjelma ja avoimen hallinnon tulevaisuus. (Liite 5.)

Avoimen hallinnon IV toimintaohjelman aikataulu on muuttunut siten, että OGP:ssä toimintaohjelman tulisi olla valmiina 8/2019. Aikaisemman aikataulun mukaan ohjelman olisi tullut olla valmiina jo 4/2019. Jatkossa tulisi miettiä avoimen hallinnon koko kuvaa kokonaisuutena. OGP ongelma on ollut, että lähestymistapa on ollut pisteittäistä. Olisi tärkeää miettiä, miten tuleva toimintasuunnitelma palvelee parhaalla mahdollisella tavalla toimintaa.

Loppuvuoden ohjelma:

kesä- syksy 2018 Itsearviointi
 17.-19.7.2018 OGP Summit
 5.-6.9.2018 Varkaus – Avoimen hallinnon koulutus
 3.-4.10.2018 Hyvä ikä – messut
 9.10.2018 Demokratiapäivä
 7.11.2018 Vanhusneuvostopäivä
 16.11.2018 Lapsen oikeuksien päivä
 Marras- joulukuu Joulupuurotapaamiset

Vanhusneuvostopäivästä on tulossa suunnittelupalaveri, johon kaikki ovat tervetulleita. Ajatuksena on, että alustavasti kutsuttaisiin yksi jäsen per vanhusneuvosto. Kokouksessa sovittiin, että Valli ry:stä voisi tulla jäsen suunnittelemaan vanhusneuvostopäivää. Avoimen hallinnon pelin suunnitteluun sekä

indikaattorityöhön ovat myös tervetulleita kaikki halukkaat. Indikaattorityössä pohdinnassa on, mikä olisi yksinkertainen tapa toteuttaa seurantaa. Olisiko esimerkiksi liikenne valot hyvä tapa seurannassa.

7. Muut mahdolliset asiat

Avoimen hallinnon III toimintasuunnitelman toimeenpanohankkeen hankeryhmän Valli ry:n varajäsenenä aloittaa järjestöpäällikkö Marjo Vuorinen, Sanna Kaijasen siirryttyä muihin tehtäviin.

Liitteet Liitteet 1.,2a.,2b.,3.,4,5a ja 5b.

Jakelu Avoimen hallinnon III toimintasuunnitelman toimeenpanohankkeen hankeryhmä